

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Quæstio II. De Conservatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

cere possit remotius distantem. Ergo nec potest esse quidquam in ante, ita productum, quin antea produci potuerit. Ergo non potest produci ab æterno: nam productum ab æterno, nihil antea produci potest.

RESPONDETUR. Quamvis in dicta linea procedendo per partes finitas possit aliquid produci antea, secus si positio commensuretur infinitati lineæ.

Petitur etiam contra hanc Conclusionem argumentum ab Auctoritate Patrum, qui arguentes contra Arrium pro principio assumebant. Verbum non esse Creaturam, quia ab æterno erat, quæ argumentatio non valuisse, si potuit esse Creatura ab æterno.

RESPONDET primo Oviedo, Patres argumentatos esse ad hominem, quia censabant Arriani nullam Creaturam fuisse ab æterno.
Hæc responsio

NON SATISFACIT. Quia ponebant Arriani aliqui, Verbum esse Creaturam, & tamen ab æterno, quomodo ergo nullam Creaturam dicebant esse ab æterno. Quod si velit intelligi Oviedo, quod scilicet nulla alia creatura fuerit ab æterno, non tenuisset Consequentia. Ergo neque Verbum, si est Creatura, fuit ab æterno; sicut enim si unum permanens in sententia Ovied. positum fuisset ab æterno, mala fuisset consequentia argumenti, ex eo non esse positum illud ens permanens, quia nullum aliud Ens permanens positum fuisset, si nec ista Patrum consequentia tenuisset.

RESPONDET secundo Amicus disp. 7. de Æternitate Dei Sect. 2. & post eum Pontius, Sanctos negasse æternitatem Creaturis talem, qualem Philosophi possibilem asseriebant, & qualis negata sufficiebat ad probandam æternitatem Verbi: nimirum negabant æternitatem necessariam, qualem Aristoteles comminisciebatur in mundo; & cum ex altera parte necessario sit productum Verbum, inferebant, Verbum non esse Creaturam, sed Deum. Quando autem Patres ex eo arguebant creaturas non posse produci ab æterno, quia cum Creaturæ sint, debent produci ex nihilo, argumentum illorum procedebat non de nihilo antecedente tempore, & positive, sed de nihilo antecedente negative, quia scilicet potuerant esse nihil.
Hæc responsio

NON SATISFACIT. Quia non salvat plenè dicta Patrum: nam supponit, quod Arriani universaliter docuerint necessarium fuisse, ut VERBUM fieret ab æterno, cum teste Athanasio. Orat. 2. contra Arrian. censuerint illud factum esse in tempore. Deinde has & taliter negant PP. posse fieri Creaturas ab æterno, quas & qualiter affirmabant Arriani. Non affirmabant autem posse illas fieri necessario, quia non agnoscebant Deum necessario agentem ad extra.

Ut verum fatear, majus robur argumentum Patrum habuisset, si posset à nobis demonstrari. Major hæc: Impossibilis est Creatura æterna. Ut tamen robur argumenti Patrum tueamur.

SUPPONENDUM est. Quod secundum varia tempora Arriani mutarint suam sententiam. Nam Primus Arrius dixit, Verbum esse Creaturam, genitumque ex Non existentibus, hoc est in tempore, & non ex substantia Patris. Rursus alii volebant Filium appellare creaturam, dicebantque Deum esse, sed Minorem. Deinde alii negabant habere similem naturam cum Patre, ne identitatem agnoscerent. Postea asseriebant esse similem Naturæ, alicuius Naturæ intelligendo: quia scilicet similitudo est semper inter distincta. Psathyriani autem agnoscebant Filium esse ab æterno, & ante omnia secula. Hoc supposito:

RESPONDETUR tertio, argumentum hoc: Nulla Creatura est ab æterno, Verbum est ab æterno, Ergo Verbum non est Creatura, argumentum, inquam, hoc non uris Arrianos omnes, sed hos qui castigatius loquentes, volebant asserere Christum esse creaturam; nam Minor & Major erat illorum, concessa autem consequentiâ instabant Patres. Quicquid est, vel est Deus, vel Creatura. Ergo cum Verbum, ex concessis, non fuerit Creatura, & fuerit ab æterno, Deus erat. Suar. autem dicit, Majorem illam processisse de eo, quod erat de facto, non de eo quod fieri potest de potentia absoluta. Denique assumebatur tanquam articulus Fidei. Nihil Creatum est ab æterno.

QUÆSTIO II.

De Conservatione.

QUÆRES I. Quid est, & quomodo distincta sit Conservatio? Nomine conservationis, omnes communiter accipiunt continuatam rei productionem. Hinc differt à prima productione; quia prima productio supponit non præhabitu antea, esse, Conservatio autem supponit præhabitu esse. Quod autem attinet ad distinctionem conservationis.

ASSERO I. Conservationem creaturæ immèdiatè à solo Deo sine interventione miraculi præstatam, non esse distinctam modaliter.

RATIO. Quia neque ipsa Creatio est distincta modaliter.

ASSERO 2. Conservationem, quæ causæ creatæ, una cum Deo, conservant aliqua, ut cum conservat ignis calorem, quem in se emanat, objectum species, Sol lucem, involvere connotatam modalitatem.

RATIO est; quia etiam productio talium, involvit connotationem modalitatis.

ASSERO

ASSERO 3. *Possit quidem dici, quod Creativus concursus, quo conservantur à Deo accidentia Eucharistica, sit distinctus à re conservata.*

RATIO. Quia potest esse entitas accidentium, & non esse sic conservata, id tamen non adeo certum est, ut patebit solutione Objectionum.

Contra assertum Primum DICES PRIMò. Si conservatio non est quid distinctum, à re conservata, non erit explicabile, quomodo Deus possit res annihilare: non enim potest res annihilare per actionem positivam, cum annihilatio nihil efficiat; non per subtractionem conservationis, quia hæc nihil est, præter ipsam rem, prout continuatè existentem; quid ergo subtrahit, ut vi illius subtractionis, censeatur creatura annihilari.

RESPONDETUR. Deum annihilare per subtractionem concursus indistincti, quæ subtractio concursus nihil aliud in re est, quam actus voluntatis Divinæ, terminatus ad non esse Entis, quod habuit esse. Imò ita melius salvatur, quomodo posita subtractione concursus, immediate res annihiletur, aliàs enim tunc annihilatio immediate terminaretur, ad non esse concursus, mediata ad non esse Entis; per nos autem, immediate terminatur, ad non esse Entis. Quòd autem immediate & in eodem signo rationis, quò ponitur annihilatio, debeat esse desinentia esse, ratio est: quia hoc ipso, non esset annihilatio, & non esset desinentia esse. Cæterum quando Deus vult annihilare rem, quam conservabat, eadem conservatione, quâ illam Creatura conservabat, tunc illa voluntas annihilandi, est virtualiter duplex, scilicet & annihilandi concursus, & annihilandi rem, quamvis enim, qui vult annihilare entitatem conservativæ causæ, realiter etiam velit annihilare rem conservatam; consequenter in illo priori, sublato concursu conservativo, realiter res jam non est, ad salvandas tamen melius formalitates annihilationis, immediate explicatas, debet poni actus voluntatis, ratione nostrâ, æquè primò utrumque volens annihilare.

DICES SECUNDò. Si in aliquo casu, conservatio, non est quid distinctum à re conservata, tunc pro ratione formali, quare aliquid annihilaretur, nihil posset dari, quod ipsum probatur. Ratio enim, quare aliquid annihilatum sit, est, quia illi subtractus est concursus conservativus: si autem quæretur, in quo consistat hæc subtractio concursus? dices, quia res perit; adeoque dabis pro ratione, quare res perierit, quia perit.

RESPONDETUR. Quòd rationes formales, non sit necesse semper condistinctas in re assignare, sed sufficit illam assignare sub alio conceptu immediato, quantumvis postea in re indistincto, ab ipsa entitate rei, de qua quæritur. Sic v.g. si quæras, quare Petrus sit individuum? Respondabis, quia est hæc cœlfata substantia; Si quæras, quare sit hæc cœlfata substantia? tandem post

multa respondebis ad hoc, quia Petrus est Petrus. Deinde interrogando, quare res perierit? recurri debet ad nolitionem conservandi, ad quam sequitur, ipsum rei perire.

DICES TERTIò. Si Deus non esset omnipotens, & tamen vellet meam operationem non esse, non sequeretur, hòc ipso meam operationem non esse. Ergo ratio annihilationis non debet in voluntatem Dei referri.

RESPONDETUR. Si Deus non esset omnipotens, modò esset à voluntate Dei dependentia essentialis creaturarum, non essent creaturæ, defectu, solius voluntatis Divinæ; licet si non concedatur hæc dependentia, quamvis vellet Deus rem non esse, esset tamen, cur enim periret. Unde est disparitas, Cur si Deus vellet fieri aliquid, & non esset omnipotens, nihil fieret; si autem non esset omnipotens, haberet tamen dependentiam ab ejus voluntate res, annihilaretur, si Deus nollet illam esse. Quia in omni positione rei, debet aliquid produci, sola autem voluntas, sine adnexa executiva, nihil producit; jam autem, quia annihilatio nihil producit, non est necesse, ut habeat adnexam sibi aliquam executivam. Immeritò etiam imaginatur objectio, non poni à nobis concursum conservativum, ponitur enim, sed indistinctus à re pendenti ab omnipotentia; sicut & creatio proficiscitur ab omnipotentia, licet non sit quid distinctum à re creata.

Contra Assertum tertium, DICES PRIMò. Quotiescunque duo ita se habent, ut uno variato, maneat invariantum aliud, illa debent distingui nemine cogitante; sed ita se habet res in præsentia; quia eadem accidentia invarianta, quoad entitatem manent, & tamen variatur actio, quia antea, cum erant accidentia in substantia panis, conservabantur actione eductivâ, nunc conservantur actione Creativâ.

RESPONDETUR. Illa accidentia invarianta manere quoad entitatem, variata autem, quoad connotata: nam quando à solo Deo conservantur, dicunt negationem influxus aliarum causarum, quam alias non dicebant.

DICES SECUNDò. Implicat fieri transitum ab uno Contradictorio, ad aliud, sine sufficienti mutatione. Sed nisi conservativus concursus, prout hic de illo agitur, esset condistinctus, non ostenderetur sufficiens mutatio. Quod probatur. Quia nulla fit mutatio in entitate, neque etiam in Causa, vi cuius mutationis nunc à solo Deo dependeant, & non ante. Ergo.

RESPONSUM. Mutationem fieri ratione negationum, quia scilicet antea non dicebant accidentia negationem dependentiæ ab aliis, præter Deum, Causis, quam dicunt in Eucharistia. Quæ negatio oritur propter non esse influxus causarum secundarum, qui influxus desinit, & tamen manet esse Accidentium; habet tamen

men concursus ille positivitatem, inclusam in ipsis accidentibus, à quibus indistinguitur.

INSTAT AMICUS. Nova connotatio, intelligi non non potest, absque nova mutatione.

RESPONDETUR. Verum id esse, sed mutatio hæc non debet esse semper in entibus, ut dictum alibi.

DICES tertio. Quando definit concursus causarum secundarum, vel definit etiam concursus Dei, vel non definit? sed tantum novam formalitatem acquirit, quam antea non habebat: Si definit concursus Dei, & alius illi novus succedit, Ergo debet esse distinctus entitativè; quomodo enim succederet, si novam entitatem non adferret, hocque ipso non succederet, quia nihil esset, quod succederet. Si autem non definit concursus Dei, sed idem manens, acquirit formalitatem Creativi concursus, quam antea non habebat, Ergo idem quod erat naturale, fieri potest supernaturale, nam ille concursus est supernaturalis. Ergo ulterius duplici concursu Deus conservat formas eductas; uno quidem, qui identificatur ipsi concursui creaturarum, & qui perit concursu creaturarum pereunte, & alio, qui manet pereunte concursu creaturarum.

RESPONDETUR. Cum concursus Dei, quo antea ad illa accidentia conservanda concurrerat, sit idem realiter cum concursu creaturarum, illo creaturarum concursu pereunte, etiam ille concursus Dei perit; qui autem succedit illi creativus, non succedit propriè, quia successio propria, importat novam adlatam entitatem, sed succedit improprie, quia scilicet ponitur tunc concursus identificatus realiter ipsi entitati, sed non habens formalitatem concursus, nisi in circumstantia negationis concursus aliarum causarum; quæ negatio, tum primum habetur. Ad eum planè modum, quo præcisâ ulnâ, partes ultimæ, præcisæ incipiunt habere formalitatem terminorum, in circumstantia negationis ulterioris extensionis, quæ de novo pullulat. Quamvis hi ipsi termini sint identificati realiter, præexistenti ceteroqui entitati, estque ille concursus supernaturalis, non ratione alicujus positivi, sed negativi, nempe esse habiti, in circumstantia negationis concursus conservativi, creati.

DICES quartò. Actio Creatæ malè explicatur per hoc, quia res est, & alia non concurrunt: Ergo etiam & actio creativa, malè explicatur per hoc; quia res est, & creaturæ non concurrunt.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia dabilis est casus, quo verè actio Creatæ est, & tamen non dicit negationem concursus aliarum causarum, ut si omnes possibiles causæ ad eundem effectum concurrant, non est autem dabilis casus, quo res sit & non sit dependens à cau-

sis creatis, nec tamen conservetur creativo concursu.

INSTABIS. Possibilis est creatura obedientialiter creativa. Ergo sicut actionis creatæ, mala est explicatio, quod sit effectus, & non dependens ab aliis causis creatis; ita mala erit & creationis, quia possibile est eundem effectum à Deo & creatura creati.

RESPONDETUR. Per nos non definitur actio creativa, quod sit actio, vi cuius effectus sit, & non sit dependens ab aliis causis creatis, & si ita definiretur, benè argueret instantia: nam potest etiam creatura creare; Sed per nos si Deus & creatura crearet, convenirent in hoc, quia utraque produceret ex nihilo, differret autem in hoc, quia creatio à solo Deo profecta, nec esset modalitas, nec connotaret modalitatem; jam autem creatio à creatura profecta, non sine modalitate esset quod innui de creatione q. i. d. i. ante continuationem solutionis.

DICES quintò. Conservatio profecta à causis creatis est distincta. Ergo & creativus concursus Divinus.

RESPONDETUR. Disparitatem esse; quia nulla potest mutatio assignari, ratione cuius transeat creatura à non esse conservantis ad esse conservantis, jam autem negatio concursus creaturarum causarum, re tamen permanente, sufficit ut dicatur; quod accidentia creativo concursu conserventur.

QUÆRES 2. An quæcunque res immediate in suo conservari pendeat à Deo?

ASSERO. Quid sic.

RATIO. Tum quia, si non penderent in suo esse, & conservari à Deo, essent entia à se, adeoque in conservari non creaturæ; quæ formalitas creaturarum in conservari, melius salvatur per immediatam conservationem. Tum quia nihil producit, quod simul concurrente immediate non producat Deus, Ergo etiam immediate conservat. Tum quia non posset explicari, quomodo sit in potestate Dei, omnia annihilare, nisi ponatur, quod immediate omnia conservet.

QUÆRES 3. An Creatura etiam seipsas conservent.

ASSERO. Quid non.

RATIO. Quia non causant seipsas; Ergo nec conservant.

ADDO. Et non sunt multiplicandæ causæ conservativæ sine necessitate.

QUÆSTIO III.

De Concursu Dei.

DURAND. & post eum DOLA Capucinus, censent, Deum immediate non concurrere in actiones creaturarum, sed solum mediatè, conservando illarum vim causativam. Communis opinio